

December 2009

Hør eleverne!

– når I arbejder på at nedbringe støjen på jeres skole

dcum.

Dansk Center for Undervisningsmiljø · Danish Centre of Educational Environment
www.dcum.dk · dcum@dcum.dk · tlf. +45 722 654 00
Blommevej 40 · DK - 8930 Randers NØ

dcum.

Når 59.000 børn svarer på spørgsmål om deres skole, siger 55 % af dem, at der er for meget støj

At mindske støjniveauet på en skole er at skabe en bedre hverdag for både elever og medarbejdere. Hvis I som ansatte oplever støj som et permanent eller tilbagevendende problem, er der stor sandsynlighed for, at eleverne også er påvirkede af det. Inddrager I både medarbejdere og elever i processen, når I tager fat på at nedbringe støjen på jeres skole, er I godt på vej mod en dagligdag med større trivsel for alle.

Hvorfor inddrage eleverne?

Elever og medarbejdere på en skole har samme arbejdsplads, men langt fra altid samme oplevelse af den. I DCUM's elektroniske spørgeskema, Termometeret, svarer over en tredjedel af eleverne i indskolingen, at de savner steder hvor man kan være i fred og ro. Støj er med andre ord ikke kun et voksenproblem.

Hvordan er det at tilbringe dagen på jeres skole, hvis man er elev? Er der mulighed for at finde stille oaser, når man har brug for det? Hvis man skal være ude i frikvartererne, er der så plads til både de stille og de støjende aktiviteter?

>> I frikvartererne er der larm over det hele. Det bedste ville være, hvis der var et sted hvor der skulle være stille. Ligesom en lille hule, eller noget«.

Elev i 2. klasse

Undersøg

En vigtig del af arbejdet med støjbe-grænsning i elevernes perspektiv er at få formuleret, hvad støj er, og hvordan den opleves af eleverne selv.

Måske har I allerede lavet en undervisningsmiljøvurdering, der fortæller noget om elevernes oplevelse af støjen på jeres skole. I kan opfordre elevrådet til at deltage i det videre arbejde, I kan sætte fokus på støjen med en tema-dag, eller lade undersøgelsen af støjen på skolen indgå i fag som natur og teknik, fysik, eller måske musik, billedkunst, eller et tværfagligt projekt.

Kortlæg og opdag

Det kan være en idé at få eleverne til selv at tegne et kort over, hvordan støjen ser ud på jeres skole. Er elevernes sorte pletter på støjlandkortet identiske med de voksnes, eller er der steder og situationer, hvor eleverne kan have glæde af forandringer, som de voksne ikke har tænkt over?

>> Vi manglede steder, hvor man kunne sidde og arbejde i mindre grup-per. Nu har vi fået sådan nogle borde ude på gangen, som kan klappes op på væggen, når vi ikke bruger dem. Det hjælper, at man kan sprede sig ud på et større område. Så skal man ikke hele tiden prøve at overdøve hinanden«.

Elev i 8. klasse

Over halvdelen af eleverne på 4.-9. klassetrin oplever støj som et problem på deres skole.

– Hvordan kan man bedst tilgodese både de vilde og de mere stille elever?

For mange børn er skolen stedet, hvor de tilbringer over halvdelen af deres vågne timer i hverdage.

– Hvad er deres bud på en skole, som man ikke får hovedpine af?

Måske kan jeres støjproblemer løses udelukkende ved hjælp af tekniske ændringer. På mange skoler handler støjbekæmpelse dog også om ændrede rutiner og nye vaner – fordi en uhen-sigtsmæssig støjkultur ofte skyldes uheldige mønstre, som kan brydes ved fælles hjælp. I har sikkert allerede nogle ideer til, hvordan I kan indføre nye og mere støjsvage rutiner. Mon jeres elever har løsningsforslag, som I slet ikke selv har tænkt på?

Yasmin går i 9. klasse på en skole i Århus. Hun fortæller:

>> I flere år blev det bare værre og værre med støj i vores klasse. Efterhånden var det nærmest umuligt at få arbejdsro, for der var simpelthen altid uro. I 8. klasse fik vi så en ny lærer, som valgte at tage det op med os. Det viste sig jo ret hurtigt, at selvom det var klassen selv der larmede, var der ingen der ønskede det sådan. Vi havde bare aldrig før oplevet at få direkte indflydelse på, hvad der kunne gøres«.

>> En af de første ting der kom frem var, at stort set alle ønskede mere gruppearbejde, eller i hvert fald bare mere varierede arbejdsformer. At en stor del af uroen måske skyldtes kedsomhed over, altid bare at skulle sidde og lytte. Da vi begyndte at variere måden at arbejde på, blev der ro – det var som en helt anden verden«.

>> Det er selvfølgelig ikke perfekt nu, men det er meget bedre end før. Jeg tror det allervigtigste var, at vi fik medindflydelse og ansvar. Hvis man bliver behandlet som en, der ikke kan samarbejde, så er det jo ikke så underligt, hvis man bliver ligeglad«.